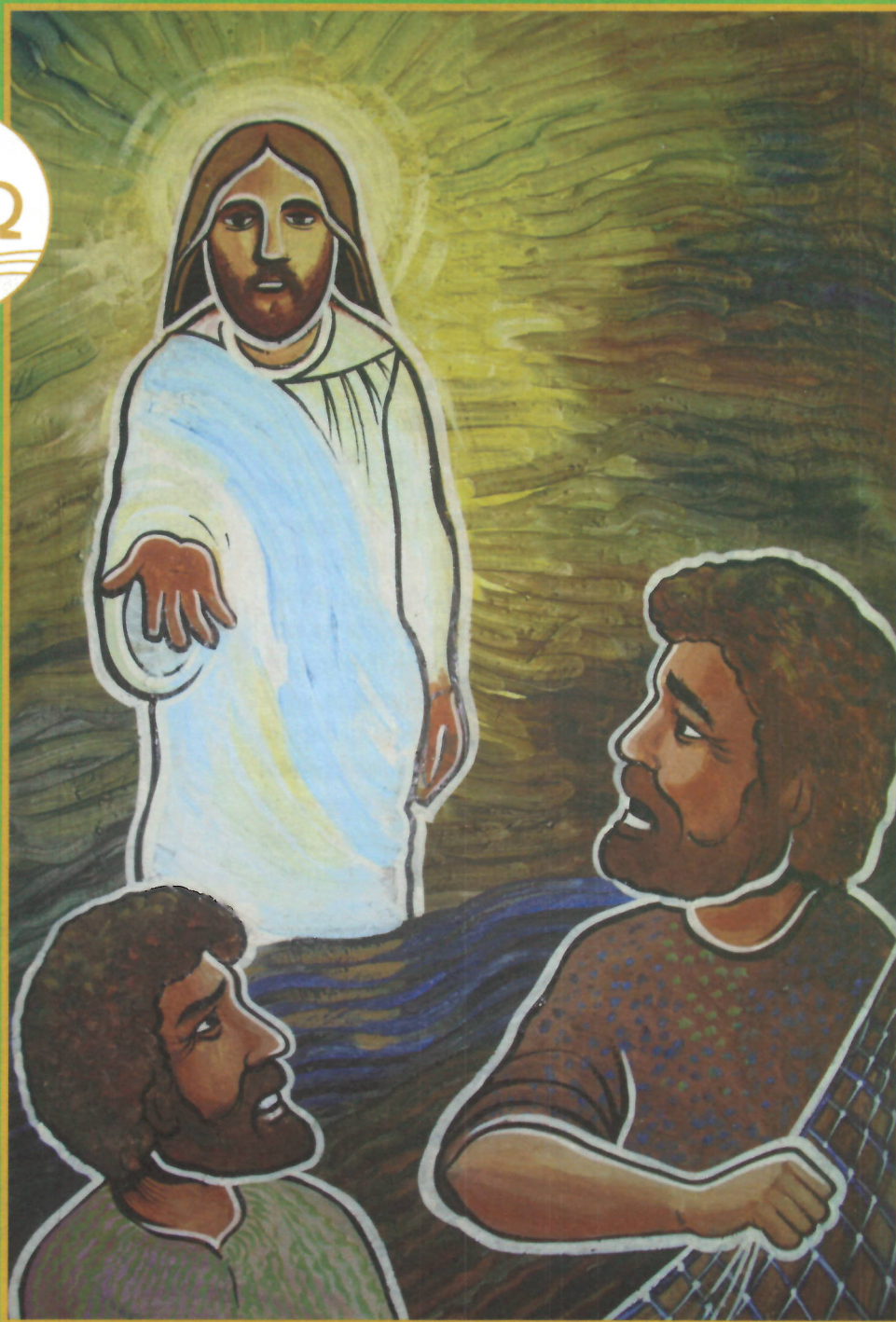

BOŽJA BESEDA DANES

Revija Slovenskega bibličnega gibanja ISSN 131-5772 XXI (2014)

1

Gospod kliče ribiče ljudi po vseh
kontinentih - v tretjem svetu je odziv
obilnejši kot na zahodu

(kapela v Bogoslovju na Salomonovih otokih)

UVODNA BESEDA

s. Snežna Večko, predsednica SBG

To uvodno besedo pišem s skromnejšim poznavanjem tega, kar se dogaja v naši deželi in Cerkvi na Slovenskem. Na Salomonovih otokih ni tednika Družina, internetna povezava je precej draga, vendar najvažnejše novice prispejo do mene. Tako vem za že ustaljene kristjanofobične dogodke in stalna prerivanja za oblast. Na srečo sem se za predavanja apokaliptične literature pripravljala iz ameriških politično orientiranih komentarjev, ki so me seznanili s taktiko propagande slehernega svetovnega imperija, ki si prilašča Božje lastnosti. In seveda so mi pomagali pogledati izza zastora, ki ga odstirata starozavezna Danielova knjiga ter v Novi zavezi Razodetje apostola Janeza. Šele za tem zastorom se uzre resni-

ca o tem, kdo je resnični vladar sveta in koliko časa imajo na razpolago zgolj začasni vladarji.

Čas, ki teče svojo pot h končni dovršitvi, je prinesel pomenljivo spremembo tudi v našem Slovenskem bibličnem gibanju. Tako je msgr. škof dr. Jožef Smej odložil svoje poslanstvo predstavnika Slovenske škofovske konference v našem gibanju, ki ga je opravljal od njegove ustanovitve leta 1993. Vemo, da je to poslanstvo z veseljem sprejel in opravljal. S kakšno zavzetostjo je v tej vlogi spremljal prevajanje Slovenskega standardnega prevođa Svetega pisma! In kako smo se udeleženci bogoslužja v mariborski stolnici oplajali z njegovimi pridigami, ki so vedno temeljile na razlagi Božje besede. Doživljali smo jih kot sočne in hranljive, seveda, saj je nebeško poezijo razlagal nadarjeni poet. Poleg tega se je vedno zanimal za izvirni svetopisemski pomen in celo ob naključnem srečanju želel slišati začetne vrstice prvega psal-

ma v hebrejščini. V Slovenskem bibličnem gibanju smo mu hvaležni tudi za občasna predavanja na naših letnih srečanjih. Naj ga Božja beseda razsvetljuje in osrečuje tudi v času, ko je odložil nekatere dejavnosti.

Božja previdnost pa je poskrbela, da smo kot novega predstavnika Slovenske škofovske konference dobili škofa dr. Jurija Bizjaka, ki s svojimi razlagami Božje besede vžiga srca po vsej Sloveniji. Hvala, škof dr. Jurij, da ste sprejeli to poslanstvo, prepričani smo, da vam ne bo v breme. V Slovenskem bibličnem gibanju se zavedamo, da je Sveto pismo šele na začetku svojega zmogovitega pohoda. Vaša pastirska palica nam bo v smerokaz in oporo.

Božja beseda danes je revija, ki jo izdaja Slovensko biblično gibanje.

Revija izhaja trikrat letno

Naslov gibanja in uredništva:

Poljanska 2, 1000 Ljubljana,
tel.: (01)43-14-278, (01)43-25-105 in
041/603 567, <http://sbg.rkc.si/>

Uredniški odbor:

doc. dr. s. Snežna Večko (odgovorna urednica),
terezija.vecko@guest.arnes.si

doc. dr. Marijan Peklaj,
marijan.peklaj@guest.arnes.si

prof. Bogomir Trošt, bogomir.trost@rkc.si

Cena: priporočen dar 5 EUR na leto

Transakcijski račun pri Krekovi banki:

št.: SI56 2420 0900 4563 958

Priprava in izvedba: Salve d. o. o. Ljubljana

Vsebina

UVODNA BESEDA (doc. dr. s. Snežna Večko)	2
GLOBINE NAŠE VERE	
Jaz sem vrata k ovcam (Jn 10,7) (škof Jurij Bizjak)	3
Sveto pismo v objemu črnih rok (s. Snežna Večko)	4
Sveto pismo – vodnik skozi duhovno izkustvo (Marija Mikolič)	4
Biblična skupina v župniji Ravne na Koroškem (Marija Prikeržnik)	6
Svetega Avrelija Avguščina izbrani spisi, deseti zvezek, Govori o Janezovem evangeliju XLV–CXXIV, poslovenil dr. Franc Ksaver Lukman (Prevod posodobil Bogomir Trošt)	8
IDENTIFIKACIJA	
Sama z Jezusom (s. Cirila Hostnik)	10
Svetopisemska prilika o izgubljenem sinu (Tone Kunstelj)	11
ZANIMA ME ...	
»Zakaj so darovali žrtveno jagnje? Kaj to pomeni?« (Marijan Peklaj)	14

Fotografije: Fotografije: s. Snežna; str. 3: Gašper Furman; str. 6: iz arhiva Biblične skupine na Ravnah; str. 7: Marjan Ruprecht.

GLOBINE NAŠE VERE

Škof Jurij Bizjak

JAZ SEM VRATA K OVCAM (Jn 10,7)

**BOŽJA BESEDA DANES,
15. MAJ 2014**

Spoštovana predsednica s. dr. Snežna Večko in vsi člani odbora Slovenskega bibličnega gibanja, cenjeni člani uredniškega odbora in bralci revije Božja beseda danes! Pristrčen pozdrav vsem vam in vsemu Bibličnemu gibanju z besedo apostola Pavla Atencem na areopagu: »V njem živimo in se gibljemo in smo!« (Apd 17,28)

Pred kratkim sem bil imenovan za predstavnika SŠK v odboru SBG in imenovanje z velikim veseljem sprejel. Ob tej priložnosti se najprej pristrčno zahvaljujem vam, gospod škof Jožef Smej, moj predhodnik in vzornik, za vaše zvesto in požrtvovalno ter zavzeto in navdušeno opravljanje omenjene vloge in z njo povezanega poslanstva. Takoj nato pa se zahvaljujem tudi vsem članom gibanja za vašo pripadnost in predanost Besedi, za vašo gibljivost in razgibanost med ljudstvom.

Sveti oče Frančišek nas v Veselju evangelija med drugim spodbuja tudi z besedami: »Študij Svetega pisma mora biti vrata, ki so odprta vsem vernikom. Bistveno je, da

razodeta Beseda v globini napravi rodovitno katehezo in vsa prizadevanja za predajanje vere naprej. Evangeliziranje potrebuje domačnost z Božjo besedo. To zahteva od škofij in župnij in katoliških združenj ponudbo resnega in vztrajnega študija Svetega pisma kakor tudi pospeševanje njenega osebnega in skupnega branja v molitvi.« (št. 175)

Študij mora torej biti vrata k Božji besedi in seveda vrata k Besedi, to je h Kristusu (Jn 1,1). In Božja beseda nas res vodi v Kristusovo šolo, v Kristusovo delavnico, v Kristusov dom. Naprej v Kristusovo šolo: »Vzemite moj jarem

nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen in našli boste mir svojim dušam!« (Mt 11,29) Nato v Kristusovo delavnico: »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih!« (Mt 5,16). In nato še v Kristusov dom: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vas bom poživil!« (Mt 11,28) Dragi člani gibanja! Naj Biblično gibanje ,razgiblje vse narode, dragocenosti vseh narodov naj se stekajo semkaj in Gospod nad vojskami naj to hišo napolnjuje s svojo slavo!« (prim. Ag 2,7) Pogum, vse ljudstvo!

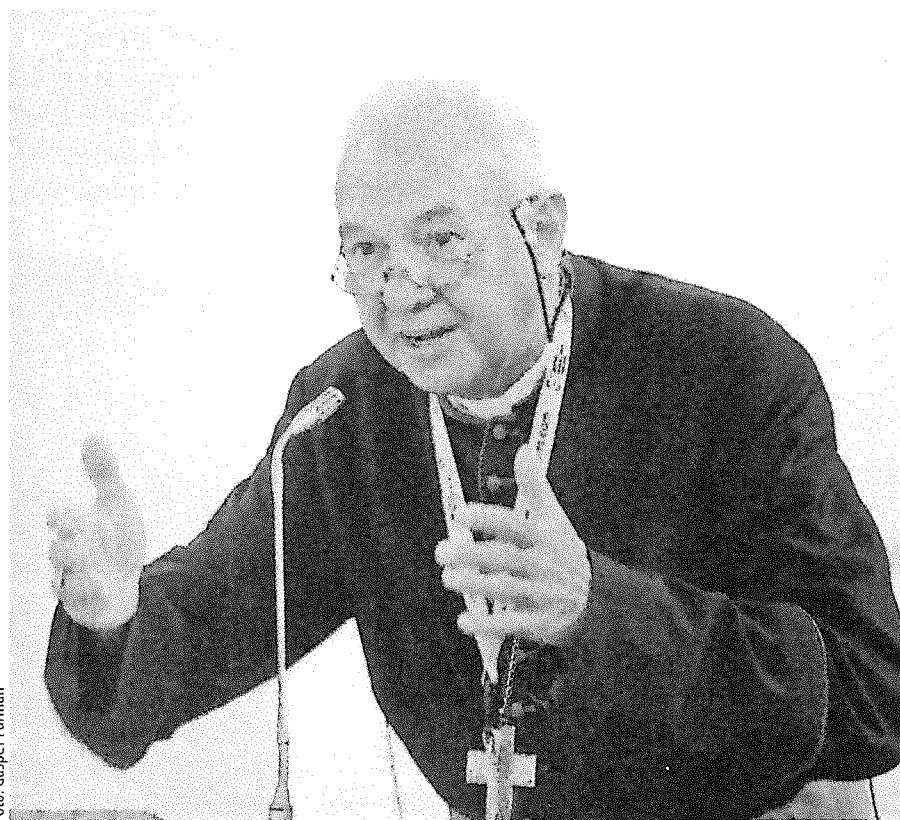

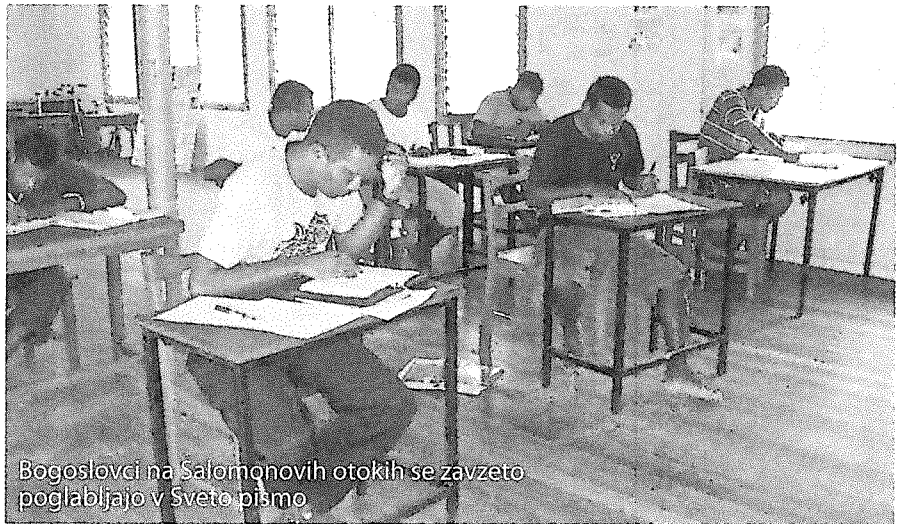
Foto: Gašper Furman

S. Snežna Večko

SVETO PISMO V OBJEMU ČRNIH ROK

Izredna Celjanka, vsestranska znanstvenica Alma Karlin, je svoja diha jemajoča raziskovanja po tihomorskih deželah nasloвила *Urok južnega morja*. Nastala je pretresljiva pripoved žene, ki je šla za klicem ukaželjnega duha in nemirnega srca. Moja doživetja so mnogo milejša, kajti v sto letih po Alminih pustolovščinah so tudi te oddaljene dežele doživele velik napredek. Civilizacija se neumorno širi – hkrati pa tudi trepetamo pred njenimi pogubnimi lovki, pred zahrbtnostjo svetovnega ekonomskega imperija, ki uničuje doslej mirno živeča ljudstva sveta. V določenem pomenu vidim krščansko misijonsko dejavnost tudi kot pomoč domorodcem, da se odprejo dobrinam materialnega razvoja in se kolikor mogoče izognejo njegovemu pogubnemu vplivu.

Osebo vršim to poslanstvo z razlago Svetega pisma bogoslovcem, ki bodo jutri kot duhovniki vodili svoje ljudstvo po poti vere in omike. Salomonovi otoki kot dežela z nekajstoletno krščansko tradicijo spo-

Bogoslovci na Salomonovih otokih se zavzeto poglobljajo v Sveto pismo

štljivo gledajo na krščanstvo, se še ne kot postarana Evropa posmehujejo njegovim trdnim in zanesljivim vrednotam. Ko smo tukaj praznovali veliki teden in smo se vsak večer odpravili k obredom v drugo podeželsko cerkvico, so nam žarometi naših terencev odkrivali živopisane procesije mladih in starih, ki so se zgrinjali z vseh džungelskih poti, razmočenih in razdrapanih od pravkar minulih poplav. Prizor, ki ga vse življenje ne bom pozabila. Kaj šele, ko se je oglasil zategli krik in so zažvenketali zvončki okrog gležnjev bojevnikov, ki so se v plesu bližali oltarju z darovi za sveto daritev.

V tem mojem drugem misijonu na Salomonovih otokih si še bolj kot prvič prizadevam poiskati vzporednice med svetopisemskim sporoči-

lom in njihovimi rodovnimi izročili. Tako smo s temi črnimi študenti postali veliki prijatelji v odkrivanju zakladnice razodetja in modrosti, ki je bila posejana med njihovo ljudstvo. Slovensko misijonsko središče z darovi naših vernikov velikodušno pomaga reševati materialne potrebe razvijajočega se bogoslovja. V tem vidim živost slovenske Cerkve in zagotovo upam, da bo Bog še naprej blagoslavljal naš narod, ki ima tako globok misijonski čut.

Marija Mikolič

Marija Mikolič je diplomirana teologinja in slušateljica programa Duhovno izpopolnjevanje na Teološki fakulteti UL.

Pričujoči članek je del naloge pri predmetu Duhovnost v Svetem pismu in cerkvenih očetih, Stara zaveza

Sveto pismo – vodnik skozi duhovno izkustvo

V nekem trenutku sem se zavedla, da me ničesar več ni strah. In da je to velika milost, dar izkustva, da nisem nikoli sama, da je v vsaki življenjski

situaciji Bog z menoj. V zadnjem letu sem šla skozi zelo različne življenjske situacije, ko sem morala iskati nekatere pomembne rešitve oziroma odločitve. Pri tem mi je na prvem mestu v pomoč pogovor o Božji besedi in o tem, kako Bog po Svetem pismu govori tudi meni danes in tukaj. Ob rednem branju in meditaciji Božje besede vedno bolj dojemam, da Bog vodi in oblikuje moje življenje in da pri tem želi, da sem njegova sodelavka in sogovornica. »Pri branju zatorej lahko pride do resničnega srečanja med Božjim in človeškim bitjem, med Božjim in človeškim duhom. Zgodovinski dogodki se niso zgodili enkrat za vselej. Bog je sam v sebi dokončen, a njegovo razodetje v ustvarjenem svetu nikoli ne more biti dokončno. [...] Prerez svetopisemske teologije in vere nam je predočil **Božjo bližino kot polarnost** bližine in oddaljenosti, spoznatnosti in prikritosti, imanence in transcendence. V tej polarnosti je naš prostor z neomejenimi obzorji v širino in globino, naša možnost za življenje brez konca.« (Krašovec 2000, 346)

V Svetem pismu najdemo zelo različne pojme, ki označujejo »religijo« oz. »vero«. To nas ne sme presenetiti, kajti človekova religioznost je nujno osebno – individualna, družbena in zgodovinska hkrati. Ti pojmi so: vera, (za)upanje (proti upanju), trdnost, zvestoba, pravičnost, spoznanje, strah Božji, modrost, prepričanje (o stvareh, ki se ne vidijo), ljubezen. Pojmi se med seboj dopolnjujejo, šele vsi skupaj lahko izrazijo vso skrivnost človekovega odnosa do Boga in sočloveka (Krašovec 2000, 290). Svetopisemski pisci »govorijo o veri na temelju spoznanja o Bogu, ki je dober in svet. Njegova dobrota in svetost se kažeta v stvarjenju, ki dobi svoj pravi smisel v zgodovinskem zaveznem odnosu s človekom. **Bog** Izraelov nastopa kot osebno bitje in

na različne načine **govori s svojim ljudstvom**.« (290)

Ko se strokovnjaki sprašujejo o nadčasovnosti svetopisemskih spoznanj in simbolike, predvidevajo nezmanjšano **aktualnost Svetega pisma tudi v tretjem tisočletju**. Iščejo odgovor na vprašanje, zakaj Cerkev Sveto pismo razume kot knjigo vseh knjig. Zakaj je Sveto pismo najbolj razširjena knjiga na svetu, prevedena v največ jezikov ter povprečno tiskana v največ jezikih? »Odločilne so njegove nazidkustvene sinteze, ki vse možnosti človekovega naravnega izkustva in vse načine Božjih posegov v človekovo osebno, narodno in svetovno zgodovino povezujejo v enkratno in neprekosljivo celoto. Šele v tej celoti človeškega in Božjega človek spozna svoj resnični prostor, vse možnosti in meje svojega bivanja.« (Krašovec 2000, 408)

Sveto pismo človeku ne ponuja le hrane za trenutne potrebe, ampak za vse faze njegovega življenja, vključno z njegovo zadnjo prihodnostjo. Ne pusti ga v zemeljski naključnosti, ampak mu odpira onostransko perspektivo. Temeljno sporočilo Svetega pisma je, da Bog človeka nikoli ne pusti samega. »Ali ni danes človek v industrijskih družbah bolj kakor kadar koli prej osamljen? Ali se to stanje ne bo še bolj stopnjevalo? Ali človek v tretjem tisočletju ne bo še bolj razvrednoten v svojem osebnotnem jedru? Ali ne bo še bolj osamljen; še bolj brez življenjske usmeritve?« (409)

S temi vprašanji strokovnjaki kažejo na **občestveno razsežnost Svetega pisma**. Sveto pismo je nastajalo v občestvu in je sad dolgotrajnega selekcijskega procesa. Že v svojem nastajanju je moralo prestatati preizkušnjo časa. In tudi prihodnost kliče po občestveni knjigi Svetega pisma. Morda smemo videti zarjo tretjega tisočletja v spontanem porajanju mnogih sku-

pin, »ki skupaj berejo Sveto pismo, skupaj razmišljajo o njegovem sporočilu in skupaj molijo« (409).

Moje življenje – lastna eksistenca – postaja neločljivo povezano s Svetim pismom. In ko sem prišla do izkustva, da je Božja beseda moj sopotnik tako v občutjih revščine in polnosti moje eksistence, kakor tudi v občutjih samote in varnosti, moram o tem »povedati naprej«. Moje osebno izkustvo mora prerasčati v izkustvo občestva.

V preteklosti sem se zatekala k Bogu pretežno s prošnjami in željami, torej v stiski in potrebi. Danes vidim, da se vse bolj zahvaljujem. Življenje in vse, kar se mi v njem dogaja, s hvaležnostjo sprejemam kot dar. Učim se zahvaljevati tudi za tisto, kar se mi danes zdi težko, nerazumljivo, tudi za stiske ali trpljenje. »Ko se bomo pomirili tudi s hudim kot deležem naše sedanje resničnosti, bomo lažje opazili tudi dobro, ki nas obdaja. Ker smo v nenehnem sporu s težo življenja, sploh ne opazimo toliko lepega, ki je prav tako naša resničnost.« (Gržan 2013, 290) Ko avtor išče odgovore o smislu trpljenja, konča knjigo z mislijo, ki naj bo tudi zadnja misel v moji nalogi: »Ko trpiš, se ne osami – ne zapri se vase (ker te sicer bolečina zvrtniči v grozljive temine). Poišči, odpri se v b/Bližino. In ne misli, da ti v hudih dneh tvojega življenja samo drugi dela uslugo – prav tolikšno (lahko) storiš tudi ti njemu. Vrata resnične dobrote se lahko namreč odprejo k nam šele takrat, ko jih tudi mi odpremo k drugim.« (388)

Literatura:

Gržan, Karel. 2013. *Le kaj počne Bog v nebesih, ko je na zemlji toliko trpečih?* Ljubljana: Sanje.

Krašovec, Jože. 2000. *Božja bližina med krivdo in spravo*. V: *Med krivdo in spravo*. Ljubljana: SAZU, Svetopisemska družba Slovenije.

Krašovec, Jože. 2000. Med krivdo in spravo na pragu tretjega tisočletja. V: *Med krivdo in spravo*. Ljubljana: SAZU, Svetopisemska družba Slovenije.

Krašovec, Jože. 2000. Razsežnost in bistvo vere in nevere. V: *Med krivdo in spravo*. Ljubljana: SAZU, Svetopisemska družba Slovenije.

Marija Prikeržnik, dipl. teologinja

Biblična skupina v župniji Ravne na Koroškem

MOJE SREČEVANJE Z BESEDO.

Pri ustanavljanju biblične skupine me je vodilo veselje nad Besedo, osebno izkustvo, da Beseda nago-varja in trka na srce. Moja srečanja z Božjo besedo segajo v srednješolska leta, ko smo s pomočjo takratnega kaplana na Prevaljah v mladinski skupini precej temeljito obravnavala.

li svetopisemska besedila. Že takrat sem začutila, da je Beseda aktualna in ima kaj povedati tudi danes. V času študija teologije sem se bolj kot pri bibličnih predmetih osebno srečevala z Besedo na vsakoletnih ignacijanskih duhovnih vajah v tišini. Voditelji duhovnih vaj so me uvajali v meditacijo. Čudila sem se, da te en sam stavek ali odlomek hrani ves dan, ti vliva moč, te zbliža z Bogom. Proti koncu študijskih let pa sem se pridružila študentski biblični skupini, ki jo je s. Snežna začela v Mariboru. Vse to je bila zame dobra popotnica za vodenje biblične skupine.

ZAČETKI BIBLIČNE SKUPINE NA ŽUPNIJI.

Svoje katehetsko delo sem začela kot pastoralna asistentka na župnijah Ravne na Koroškem in Mežica. Tako sem v nekem pogovoru z ravenskim župnikom predržno predlagala, da lahko vodim biblično skupino, čeprav se ne spomnim, da bi kakšna župnija v bližini takšno skupino že poznala. Župnik je vzel moj predlog zares, na informativno srečanje je povabil okrog 40 ljudi, za katere je predvideval, da bi jih to utegnilo zanimati, saj sama takrat ljudi še nisem toliko pozna-

la. In tako se je začelo. Pripravila sem 2-letni program, 50 temeljnih odlomkov Stare in Nove zaveze po programu dr. Snežne Večko in dr. Jožeta Kraševca. Rednih srečanj vsakih 14 dni se je udeleževalo okrog 15 ljudi. Po dveh letih so me člani prosili, da nadaljujemo, in tako danes s to skupino vstopam v 20. leto delovanja. V tem času sem pripravila veliko letnih ali celo večletnih programov. Prebrali smo celotni Markov evangelij, spoznavali svetopisemske osebe, obravnavali smo Jezusove prilike in čudeže, po romanju po Pavlovih poteh sem se pogumno lotila prebiranja Pavlovih pisem. Skoraj vsa smo prebrali. V enoletnem programu smo se lotili tudi knjige Razodetja, trenutno spet prebiramo nedeljske odlomke Božje besede. Nekateri člani so v skupini od vsega začetka, nekateri so se v tem času poslovlili, drugi se pridružili na novo. Število članov skupine ostaja podobno kot na začetku. Po približno enoletnem delovanju skupine sem predlagala, da bi se kot skupina udeležili duhovnih vaj v tišini. Na prve nas je odšlo le 8, a je bilo pričevanje teh tako močno, da so pritegnili še druge. Sedaj kot skupina vsako leto preživimo en vikend na duhovnih vajah v tišini.

KAKO BRATI, DA BOMO RAZUMELI IN BOMO NAGOVORJENI?

Kot voditeljica sem se od vsega začetka zavedala, da nisem predavateljica, da se ne zbiramo zato, da bi odlomke obravnavali strogo študijsko. Ljudi sem skušala čim bolj opozarjati in uvajati v simboliko, da so na primer ob besedah pastir, gora, svetloba... sami iskali pomenekoč in danes. Da so iskali besede, stavke, in dopustili, da se jih dotaknejo. Mislim, da je prav to članen najbolj privlačilo in jih še danes ohranja v skupini in povezuje s Svetim pismom. Razumljivo je, da je

bilo v prvih letih delovanja skupine potrebne več strokovne razlage in so bili člani sami nekoliko manj aktivni, danes pa je obratno. Člani so sami zelo aktivni, vsak si želi deliti z drugim bogastvo Besede, ki ga nagovarja, in tako se s pomočjo Božje Besede medsebojno opogumljamo za vsakdanje življenje.

POMEN BIBLIČNE SKUPINE ZA POSAMEZNIKA IN ŽUPNIJO.

Z vso gotovostjo lahko rečem, da se v skupini zazna, kako ljudje duhovno rastejo. Ob Božji besedi bolje razumejo sebe in svet okrog sebe, Bog jim je bližje, Beseda jih osrečuje. Posledično se to zazna v župniji, saj so pripravljene prevzeti nekatere naloge, ko se jih prej niso upali, upajo pričevati o svoji veri, npr. pisati v župnijsko glasilo ali pričevati birmancem na devetdnevnicah. Člani biblične skupine so v župniji tisti, ki skrbijo, da se Svetemu pismu daje večji pomen (ob letu in nedelji Svetega pisma, pri raznih molitvenih urah ipd.).

In še pričevanja članov:

Marjan Ruprecht

Letos mineva že 20 let, odkar je bila na Ravnah na povabilo župni-

ka Alojza Beka in katehistinje Marije Prikeržnik ustanovljena biblična skupina. Sam sem njen član od vsega začetka.

Na začetku sem bil v dvomih, ali bi se priključil ali ne, češ, saj že tako poznam Sveto pismo. Kakšna zmeta! Še danes, po tolikih srečanjih, se zahvaljujem Bogu, da sem se pridružil skupini, in mi ni žal časa, ki ga preživim z njo. Pod vodstvom voditeljice Marije, ki nas je usmerjala, vedno bolj razumem Sveto pismo, kako nas Bog nagovarja po Božji besedi, ki nam je luč na naših poteh. Posebej sem hvaležen za vsakoletne duhovne vaje v tišini, kjer se me Božja beseda še bolj dotakne, kjer si sam s sabo in z Jezusom, svoje občutke pa поделиš skupini. Nekaj posebnega pa je tudi naš »zaključni« izlet ob koncu leta, ko obiščemo cerkve in kraje v naši bližnji okolici in po Sloveniji, darujemo sveto mašo, zaključimo pa s piknikom in prijetnim druženjem, kvizi in zabavnimi igrami.

V skupini smo postali pravi prijatelji. Zahvaljujem se Bogu za to milost, da sem njen član in da se bomo, če Bog da, še dolgo družili pri prebiranju Božje besede.

Irena Čeh

Povabljen sem bila na izlet, nato še na duhovne vaje, čeprav še nisem

bila članice skupine. Spoznala sem ljudi in njihovo delo. Kot kristjano me je pritegnilo. Sledilo je povabilo, naj se pridružim skupini in sprejela sem, čeprav s strahom, ali bom zmogla in znala kaj povedati. Sem namreč bolj tih človek in najraje gledam in poslušam. Rada grem na srečanja in spoznavam Božjo besedo, ki mi daje moč in voljo, da laže prenašam težave.

Helena Merkač

V skupini sem že od vsega začetka. Živo se še spomnim prvega srečanja v starih veroučnih prostorih. Na njem so bili žal danes že pokojni globoko verni župljani, s katerimi se sama s svojim bibličnim znanjem in versko zvestobo nisem mogla primerjati. Prav zato sem hvaležna Bogu, da me je poklical v skupino, mene, ki sem tovrstnega »gnetenja« potrebna. Da sem ga tudi željna, dokazujem s tem, da vztrajam ter kljub službi in drugim dejavnostim skoraj redno hodim na srečanja. Seveda sem za to bogato poplačana. Ne le, da se v krogu – lahko rečem prijateljev – sprostim, predvsem se umirim in duhovno oplemenitim. Kako tudi ne; ob »očaku« Stanku, našem članu, ki ima Sveto pismo v malem prstu in ga vedno razlaga tako, da se vse niti iztečejo v eno samo besedo – Ljubezen; ob vseh drugih, ki izbrane odlomke vestno prebirajo že doma in zato zlahka sodelujejo v vodenem razgovoru; ob voditeljici Mariji, usposobljeni za bibličistične razlage, osebi, ki zna presegati naše dvome in naša prepogosta gledanja na Božje s človeškimi očmi. Vsako srečanje je tako posebno doživetje, vsakoletne postne duhovne vaje in izlet pa ta doživetja samo še poglobljajo.

Slavica Pristavnik

Bila sem ena izmed mnogih nedeljskih vernikov. S tem pa nisem bila zadovoljna. Kar naprej sem imela občutek, da mi nekaj manj-

ka. Želela sem, da bi postala boljši kristjan. Ni mi bilo dovolj, da Božjo besedo poslušam, želela sem odri- niti globlje, da bi jo tudi razumela in po njej živila. Nisem pa znala stopiti na to zahtevno pot. A glej, čudna so pota Gospodova! Prvi ko- rak na tej zahtevni poti je bil, ko me je naša katehistinja povabila, da se pridružim bralcem beril pri nedelj- skih svetih mašah. Ko sem z veliko tremo prvič stala pri ambonu, sem imela občutek, da si ne zaslužim te časti in da moram za to storiti nekaj več. Tako se je začelo moje prijatelj- stvo s Svetim pismom. V letu Svete- ga pisma sem s pomočjo interneta začela z vsakodnevnim branjem in ga v letu dni prebrala v celoti. A le prebrala, saj ga še nisem znala razu- meti in o njem premišljevali. In spet mi je pri tem pomagalo povabilo, da se pridružim biblični skupini v naši župniji. Na teh srečanjih sem spo- znala, kakšno moč daje občestvo, saj sem se v krogu teh ljudi počutila sprejeto. Od njih sem se naučila več, pomagali so mi rasti v veri. Ko sem bila z njimi na duhovnih vajah v ti- šini, sem spoznala, da sem na dobri poti. Ure, namenjene pogovoru z Bogom, so bile prečudovite.

V naši skupini sem vedno občudo- vala globoko verne ljudi, napredova- ti sem želela tudi sama. Na srečanjih tudi z njihovo pomočjo postajam vedno bolj »domača« z Božjo bese- do, ki se mi je usedla globoko v srce. Prinaša mi je upanje, spodbudo, lju- bezen in moč za soočanje z življenj- skimi težavami. Vedno znova me uči, me vzgaja, me dviga v potrnosti in malodušju, me tolaži v žalosti, me uči ponižnosti in ljubezni do sebe in vseh ljudi, pogloblja mojo vero in mi kaže pot, kako postati boljši človek in boljša kristjana. Hvaležna sem vsem, ki so mi pomagali, da je Sveto pismo s svojo močjo postalo moj sopotnik. Božja beseda je zame »luč, ki sveti v temi« (Jn 1,5). Vsak dan znova se čudim, kakšno bogastvo nosi v sebi.

Nikoli se nam do konca ne razode- ne, zato bom še naprej z velikim ve- seljem sodelovala na srečanjih naše biblične skupine, saj mi pomagajo vztrajati na pravi poti.

Prevod posodobil Bogomir Trošt

Svetega Avrelija Avguščina izbrani spisi, deseti zvezek, Govori o Janezovem evangeliju XLV– CXXIV, poslovenil dr. Franc Ksaver Lukman, v Ljubljani 1943, str. 364–368.

STODVAJSETI GOVOR.

Jan 19, 31–42 in 20, 1–9.

1. – »Judje so, tedaj, ker je bil dan pripravljanja, da bi trupla ne ostala na križu v soboto – bil je namreč velik tisti sobotni dan – prosili Pilata, da bi jim kosti potrli in da bi jih sneli.«¹ Ne, da bi kosti sne- li, marveč, da bi tudi tiste s križa sneli, katerim so kosti potrli, da bi umrli, da ne bodo na križu viseč velikega praznika z grozote svoje dolgotrajne muke oskrunili.

2. »Prišli so torej vojaki in strli kosti prvemu in tudi drugemu, ki je bil z njim križan, ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak eden iz- med vojakov je s sulico odprl nje- govo stran in takoj je pritekla kri in voda.«² Oprezno besedo je evange-

list porabil, da ni rekel: je njegovo stran prebodel ali ranil ali kaj dru- gega, ampak: je »odprl«, da so se ondi nekako odprla vrata življenja, od koder so pritekli cerkveni za- kramenti, brez katerih se ne pride v življenje, ki je pravo življenje. Ti- sta kri je bila prelita za odpuščanja grehov; tista voda je primešana zveličavnemu kelihu: ona daje ko- pel in pijačo.³ Podoba tega je bila, da je bilo Noetu ukazano, narediti na strani ladje vrata⁴, skozi katera naj bi vstopile živali, ki naj bi v po- topu ne poginile; to je bila preroška podoba cerkve. Zaradi tega je bila prva žena narejena iz strani speče- ga moža⁵ in bila imenovana življe- nje in mati živih⁶. To je napovedalo veliko dobroto pred velikim zlom greha. Tu je drugi Adam z nagnjeno glavo na križu zaspal, da bi se mu iz tistega, kar je priteklo iz strani za- spalega, upodobila zakonska žena. O smrt, po kateri se mrtvi oživljajo! Kaj je čistejšega od te krvi? Kaj zve- ličavnejšega od te rane?

3. »In tisti, ki je videl, je pričeval in njegovo pričevanje je resnično; in on ve, da govori resnico, da bi tudi vi verovali.«⁷ Ni rekel: da bi tudi vi vedeli, ampak: »da bi vero- vali;« ve namreč tisti, ki je videl, in njegovemu pričevanju naj verja- me, kdor ni videl. Verovati pomeni bolj »za resnico imeti« nego vede- ti. Kaj drugega namreč pomeni »za resnico imeti« nego verno sprejeti? »Kajti to se je zgodilo,« pravi, »da se je spolnilo pismo: ‚Nobena kost se mu ne bo strla.‘ In zopet drugo pismo pravi: ‚Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli.‘«⁸ Dve pričevanji iz Svetega pisma je navedel za obo- je, kar se je zgodilo. Na tisto, kar je rekel: »Ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso

3 Krst in evharistični kelih.

4 Gen 6,16.

5 Gen 2,21.22.

6 Gen 3,20.

7 Jan 19,35.

8 Jan 19,36.37.

1 Jan 19,31.

2 Jan 19,32–34.

kosti strli,« se namreč nanaša pričevanje: »Nobena kost se mu ne bo strla.«⁹ To je bilo ukazano onim, ki so morali v Stari zavezi o veliki noči darovati ovco, kar je bilo senca Gospodovega trpljenja. Zato je bilo naše velikonočno jagnje, Kristus, darovano¹⁰, ki je o njem prerok Izaija napovedal: »Kakor ovca je bil peljan v zakolj.«¹¹ Prav tako je (evangelist) omenil: »Eden izmed vojakov je odprl njegovo stran;« na to se nanaša drugo pričevanje: »Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli,«¹² kjer je obljubljen, da bo Kristus prišel v istem mesu, v katerem je bil križan.

4. »Potem je Jožef iz Arimateje, ki je bil učenec Jezusov, toda iz strahu pred Judi na skrivaj, poprosil Pilata, da bi snel Jezusovo telo. In Pilat je dovolil. Prišel je torej in snel njegovo telo. Pa tudi Nikodem, ki je bil prvič ponoči prišel k Jezusu, je prišel in prinesel zmesi mire in aloe, približno sto funtov.«¹³ – Nikodem je bil prvič¹⁴ prišel ponoči, kar je isti Janez v prejšnjih delih svojega evangelija povedal¹⁵. Tukaj torej spoznajmo, da Nikodem ni prišel k Jezusu samo takrat, ampak takrat prvič; pozneje je pa še prihajal, da ga je poslušal in postal njegov učenec. To je zdaj po najdenju trupla sv. Štefana skoraj vsem narodom znano¹⁶. »Vzela sta torej Jezusovo telo in ga z dišavami vred povila s povoji, kakor imajo Judje navado pokopavati.«¹⁷ Tako je

namreč, če se ne motim, opomnil, da je treba dela, ki smo jih rajnim dolžni, opraviti tako, kakor je pri raznih narodih navada.

5. »Bil je pa na kraju, kjer je bil križan, vrt in na vrtu nov grob, v katerega še nihče ni bil položen.«¹⁸ Kakor ni telo device Marije nikogar pred njim, nikogar za njim spočelo, tako ni bil v ta grob nihče pred njim, nihče za njim položen. »Ker je bil ta grob blizu, sta zaradi judovskega dneva pripravljajna tam položila Jezusa.«¹⁹ Reči hoče, da sta s pogrebom pohitela, da bi se prej ne zvečerilo, ko zaradi pripravljajna, ki mu Judje pri nas navadno pravijo »čista večerja«²⁰, kaj takega nista več smela.

6. »Prvi dan tedna je šla Marija Magdalena zgodaj, ko je bila še tema, h grobu, in videla, da je kamen od groba odvaljen.«²¹ Prvi dan tedna je tisti, ki ga zaradi Gospodovega vstajenja krščanska navada zdaj imenuje »Gospodov dan«²². Med evangelisti ga je samo Matej imenoval »prvi dan po soboti«²³. »Tekla je torej in prišla k Simonu Petru in k drugemu učencu, ki ga je Jezus ljubil, in jima rekla: »Vzeli so Gospoda iz groba in ne vemo, kam so ga položili.«²⁴ Nekateri rokopisi, tudi grški, imajo: Vzeli so mojega Gospoda, kar izraža, se zdi, čustvo posebne ljubezni in vdanosti; tega pa v več rokopisih, ki jih imam pred seboj, nisem našel.

7. »Peter in oni drugi učenec sta se torej odpravila in prišla h grobu. Tekla sta oba hkrati, pa oni drugi učenec je Petra prehitel in h grobu prišel prvi.«²⁵ Tu je treba omeniti in poudariti povratek, kako se je (evangelist) povrnili k stvari, ki jo je bil preskočil, pa jo vendar dodal, kakor da je šele sledila. Ko je bil že rekel, da sta prišla h grobu, se je

vrnil in povedal, kako sta prišla, in dejal: »Tekla pa sta oba hkrati« itd. Tako pokaže, da je oni drugi učenec hitreje tekel in prišel h grobu prvi; s tem meni sam sebe, dasi pripoveduje vse kakor o kom drugem.

8. »Sklonil se je in videl povoje na tleh, vendar ni vstopil. Tedaj je prišel Simon Peter, ki je šel za njim, in je vstopil v grob. Videl je, da so povoji na tleh in da prtič, ki je bil na njegovi glavi, ni ležal med povoji, ampak posebej, zvit na drugem mestu.«²⁶ Mislimo li, da to nič ne pomeni? Ne bi dejal. Toda hitimo k drugim rečem, pri katerih se bomo morali zaradi spornih vprašanj in nejasnosti pomuditi. Preiskovati, kaj pomenijo tudi te in one podrobnosti, ki so same po sebi jasne, je sveta zabava, toda za ljudi, ki imajo čas, kakršni mi nismo.

9. »Tedaj pa je vstopil tudi oni drugi učenec, ki je prišel prvi h grobu.«²⁷ Prvi je prišel in drugi vstopil. – Tudi to kajpada ni prazno, vendar nimam časa za take reči. »In je videl,« pravi, »in veroval.«²⁸ Nekateri, ki niso dovolj pazljivi, menijo tukaj, da je Janez veroval, da je Jezus vstal; toda, kar sledi, tega ne potrjuje. Kaj namreč pomeni, kar je (evangelist) takoj dodal: »Nista še namreč umela pisma, da mora od mrtvih vstati.«²⁹? Ni torej veroval, da je vstal, ko o njem še ni vedel, da mora vstati. Kaj je torej videl? Kaj je verjel? Videl je namreč prazni grob in verjel, kar je bila žena rekla, da so ga iz groba vzeli. »Nista še namreč umela pisma, da mora od mrtvih vstati.« In zato, ko sta bila to od Gospoda slišala, čeprav je čisto jasno povedal, nista umela, ker sta bila navajena, slišati od njega prilike, ter sta mislila, da hoče nekaj drugega naznačiti. Kar pa dalje sledi, preložimo na drug govor!

9 Eksod 12,46.

10 1 Kor 5,7.

11 Iz 53,7.

12 Zah 12,10.

13 Jan 19, 38.39.

14 V stavku, ki sem ga izpustil, pojasnjuje Avguštín, kam naj se v latinskem besedilu postavi ločilo (vejica), ker se prislov »prvič« nanaša na Nikodemov nočni obisk pri Jezusu.

15 Jan 3,1.

16 O najdenju trupel sv. Štefana in Nikodema 3. decembra 415 poroča pismo prezbiterja Lukiana (Migne, PL 41, 807-818). Več o tem poglej v uvodu k Avguštínovim govorom o Janezovem evangeliju (Izbrani spisi IX, 13).

17 Jan 19,40.

18 Jan 19,41.

19 Jan 19,42.

20 »Cena pura.«

21 Jan 20,1.

22 »Dies dominicus.« Mi pravimo nedelja.

23 Mt 28,1: »Prima sabbati.«

24 Jan 20,2.

25 Jan 20,3.4.

26 Jan 20,5-7.

27 Jan 20,8.

28 Ibidem.

29 Jan 20,9.

IDENTIFIKACIJA

s. Cirila Hostnik

SAMA Z JEZUSOM

Mravljica je kar nekaj tednov samevala v čolnu. Vsake toliko časa je pokukala iz svoje špranje, prisluškovala korakom, vendar ni bilo nič domačega v njih. Tuji koraki in tuji glasovi so se približevali in oddaljevali od čolna, ne Peter, ne Jezus, ne njegovi učenci niso to bili. Ona pa je čakala, da se bo vrnil njen gospodar in mogoče tudi Jezus z njim. Žalosten je bil pogled na prazne čolne ob obali. Ribičev ni bilo. Vsake toliko časa je prisluhnila, ko so se drugi ribiči pogovarjali o Jezusu in učencih, kot da so v nevarnosti. Če je mravljica

prav ujela besede, potem je Jezus nekaj zagrešil in so ga obsodili na smrt. Mravljici ni šlo v račun, kako bi lahko Jezus kaj hudega storil.

Potem pa se je nekega dne usedel star ribič na obalo. Mravljici je bil znan, včasih ga je videla, ko se je pogovarjal s Petrom. Slišala je, ko je rekel: »Kako je to mogoče, da so ga križali? Kaj je vendar hudega storil? In ti ribiči, Peter, kako da ga ni branil?« Staremu ribiču se je pridružil mlajši in dejal: »Veš, bil sem tam. Vsi učenci so se razbežali, Petra ni bilo nikjer, samo Jezusova mati in Janez sta stala tam pod križem. Tudi sam sem od daleč gledal. Ne vem, kaj nam bo ta smrt prinesla?« Mravljica je bila čisto iz sebe: »Le kako je to pri ljudeh mogoče? Da tako dobrega človeka obsodijo na smrt kot hudodelca?« Zdaj se je počutila še bolj samo v

čolnu. Začela se je sprehajati po suhih deskah in našla Petrovo blazino, na kateri je Jezus spal v viharju. Začutila je vonj po Jezusu in se stisnila k blazini. »Oh, Jezus, kako lepo je bilo, ko si bil ti tukaj, kako varno in mirno sem se počutila.« Mravljica je začela obujati spomine. Vse, kar je Jezus govoril in kar ni nikoli razumela, se je vračalo v njen spomin. Kar naenkrat so ji stvari postajale jasne. Ni je bilo več strah. Začela se je sprehajati po čolnu. Vsak dan je šla na kakšno drugo mesto, tja, kjer se je ustavljal Jezus in pripovedoval. Zdelo se ji je, kot da ga zdaj ponovno sliši, kako govori: »Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Pomagajte drug drugemu. Nosite bremena drug drugega.«

V nekem trenutku je mravljica začutila, da ni dovolj poslušali in

obujati spomine na njegove besede. Nekaj jo je vabilo k dejanju: »Da bi zapustila čoln?« Tu se je počutila tako varno in zdaj, ko je spet oživel Jezus v njenem čolnu, ji je bilo še posebej lepo. Toda, tudi Jezus je vedno znova zapuščal čoln in tudi Petra je vabil: »Pusti ribe, pusti čoln in pojdi do ljudi, govori jim o ljubezni, ki jo imam jaz do tebe in do vseh.« Zbrala je ves pogum in se odpravila na kopno, nadvse previdno, da je ne bi kdo pohodil. »Toda kaj naj ona, majhna in nemočna mravljica, stori za druge?« Stala je in gledala ljudi. Tedaj se je spomnila, da jo je Peter slišal, ko mu je govorila, seveda žal tudi neumnosti. Mogoče pa bi lahko ljudem pripovedovala o Jezusu, o tem, kar je slišala, ko je bil v Petrovem (in njenem) čolnu. Ko je videla na trgu žalostne obraze otrok, se je splazila do njihovih ušes in zašepetala: »Nisi sam, ne boj se. Jezus te ima rad in te ne bo zapustil.« Seveda, ljudje niso vedeli, od kod prihajajo te lepe misli, mravljica pa je opazila, da so se po tisočkrat ponovljenem stavku obrazi le nasmehnili. To jo je osrečilo bolj kot vse drobtinice, ki so padale Petru na tla, ko je jedel kruh. Kako nekaj lepega je bilo osrečevati druge!

Zvečer se je vračala v Petrov čoln, poiskala blazino, ki je, vsaj mravljici se je tako zdelo, vedno bolj dišala po Jezusu kot po Petru, in se pogovarjala z Jezusom. Tako blizu ji je bil. Le kako naj uboga mravljica razume, zakaj je njen Jezus umrl na križu? Kako naj verjame, da je zločinec? Ne, to je bila zagotovo huda krivica. Ta smrt mora biti nekaj drugega. Pomeniti mora več. Kaj? Bolj, ko je razmišljala o tem in se pogovarjala z Jezusom, bolj je razumela. Pa ni želela govoriti o tem in tudi mi je ne bomo silili. So stvari, ki jih Jezus dà razumeti samo v globini srca in je prav, da

jih ohranimo zase. Mravljici se je zdelo, da je njeno življenje končno dobilo smisel. No, če bi se Peter vrnil, ja, njemu bi verjetno povedala. Vse bi mu povedala, koliko moči dobiva iz pogovora z Jezusom in kako lepo je živeti za druge, pomagati ljudem. Ne veste, koliko idej je že dobila, da je ubogim priskočila na pomoč. Ne, dela ji ne bo kmalu zmanjkalo.

Tone Kunstelj

Zdravnik dr. Tone Kunstelj je stalni diakon, diplomiral je na Katehetsko pastoralni šoli, Biblična smer. Pričujoči članek je seminarska naloga pri predmetu Metode dela s svetim pismom.

Svetopisemska prilika o izgubljenem sinu

KOT OSEBO, V KATERO SE POSKUŠAM VŽIVETI, SEM IZBRAL »DOBREGA, PRIDNEGA SINA«.

Vroč dan je bil, pa tudi dolg. Vstal sem že s soncem, popil kozico mleka in kos kruha. Pot do polja ni bila dolga in kmalu sem se z motiko v roki premikal med vrstami koruze. Delo sicer ni bilo prav zelo težko, zato pa enolično, mehanično. Ni zahtevalo zbranosti ali pozornosti in misli so mi hitro zatavale. Kratko so se ustavile ob sosedovi deklici, še napol otroku, a lepi in prijazni mladenki, rad sem jo videl. Enkrat bom namignil očetu, naj mi jo izprosi za ženo. Nato so mi misli odtavale k bratu. Leto dni je že minilo, odkar je odšel. Je-

zilo me je, kako je od očeta izprosil svoj delež imetja. Zakaj mu je oče to dal, le zakaj mu je pustil oditi, saj je lahko pričakoval, da se bo ta moj brat v velikem svetu povsem izgubil? Še dobro, da je bila lanska žetev bogata in da se ta delitev imetja očetu niti ni preveč poznala. Saj res, sem pomislil, pred kratkim sem praznoval svoj enaindvajseti rojstni dan, pa si nisem upal prositi očeta, da mi da kozlička, da bi se poveselil s prijatelji, da bi malo praznovali, tisti dan je kar pozabil name. Odkar je brat odšel, je oče večkrat tiho in zamišljen, očitno pogreša tega mojega brata. Oj, brat se veseli in praznuje tam zunaj v velikem svetu, jaz pa sem svoj rojstni dan, dan ko sem dosegel polnoletnost, praznoval tule, na njivi in družbo mi je delala le motika. Tako sem se veselil tega dneva, oče pa je nanj pozabil in prav nihče mi ni voščil.

Uh, kako je vroče, sedel sem pod drevo, v senco. Še dobro, sem si rekel, da sem vzel s seboj čutaro vode in kos kruha. Jaz kruh, moj brat pa se gosti zunaj, v velikem svetu. Takrat sem se spomnil, da sem pred kratkim slišal govorice o veliki lakoti, o hudem pomanjkanju tam zunaj, v tistem velikem svetu, kamor je bil odšel moj brat. Upam, da to ni doletelo tudi mojega brata, čeprav bi mu, takole čisto na tiho in sam pri sebi tole tudi majčkeno privoščil. Nekam ošabno se je vedel tisti dan, ko je odhajal od hiše, komaj da je rekel besedo za slovo, še roke mi ni podal, pa je vendarle moj brat, bil je moj najboljši prijatelj.

Nisem dolgo sedel, delo me je priganjalo in višje, ko bo sonce, bolj bo vroče, okopati pa moram še velik kos njive. Sonce je bilo res že visoko in je močno pripekalo, ko sem končal z delom. Popil sem ostanek vode iz čutare in odšel proti domu. Bolj ko sem priha-

jal proti očetovi hiši, bolj se mi je dozdevalo, da slišim veselo glasbo. Bil sem še kakih dvesto korakov od hiše, ko sem povsem razločno slišal citre, harfo, kraguljčke in tamburice ter veselo petje. Približal sem se hiši in opazil sem očetovega služabnika, ki je šel iz hiše proti hlevu in ga poklical. Pritekel je k meni.

»Kaj se dogaja, zakaj glasba in petje?« sem ga vprašal.

»O gospod, tvoj brat je prišel in tvoj oče je zaklal pitano tele, ker je dobil zdravega nazaj.«

Tako, sem pomislil in obraz se mi je pomračil. On, ki je odšel in ga leto dni ni bilo na spregled, je dobil pitano tele in glasbo, jaz pa niti kozlička. Vprašal sem služabnika, kakšen se je vrnil. S strahom me je pogledal in z obotavljajočim se glasom povedal, da je prišel umazan in v raztrganih cunjah, toda oče ga je že od daleč prepoznal in mu skoraj stekel nasproti. Za roko ga je pripeljal v hišo, mu

velel pripraviti kopal in najboljšo obleko, nam pa je naročil zaklati pitano tele in pripraviti gostijo. Poslal je tudi po godce in povabil sosede, da se poveselijo z nami. Skoraj stemnilo se mi je pred očmi. Brat je torej zapravil vso očetovo dediščino, izdal je očetovo zaupanje, ničvrednež, oče pa ga sprejme in mu pripravi celo gostijo. Nisem šel v hišo, zavil sem v hlev in šel ležat na svisli.

Tedaj sem slišal, kako me spodaj v hlevu kliče oče. Tiho sem bil, nisem se hotel oglasiti. Pa je po lestvi splezal na svisli, jaz pa sem se pretvarjal, da spim.

Stresel me je, da sem moral odpreti oči.

»Sin moj, pridi v hišo, da se skupaj z vsemi poveseliva, tvoj brat se je vrnil.«

Mračnega obraza sem mu odvrnil:

»Glej toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza, pa mi še nikoli nisi dal niti kozlička, da

bi se poveselil s svojimi prijatelji, tudi na moj enaindvajseti rojstni dan pred mesecem dni si pozabil. Sedaj, ko je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami zapravil tvoje premoženje, pa si mu zaklal pitano tele.«

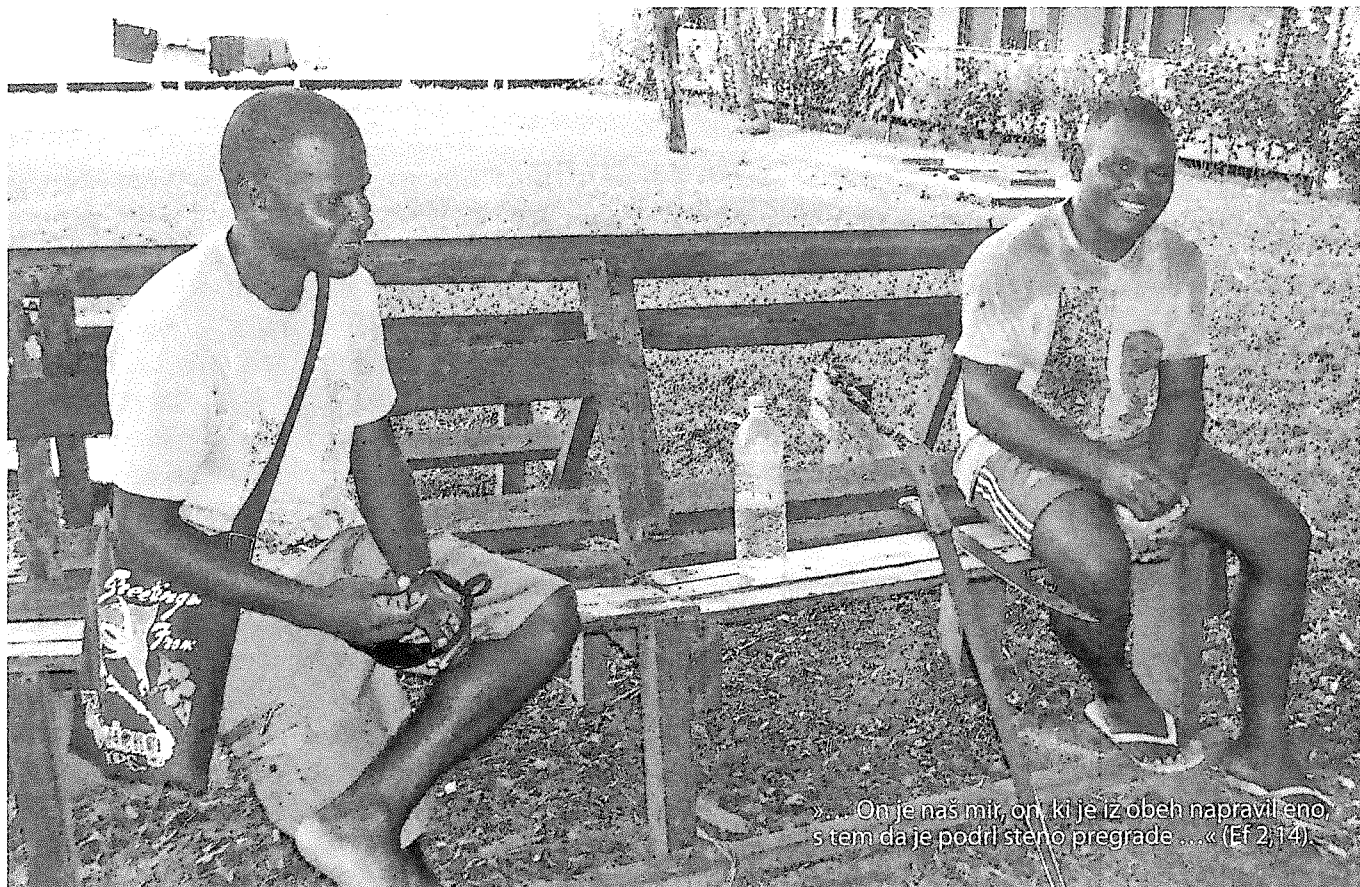
Oče me je presenečeno pogledal, videti je bil nekoliko užaljen, nato pa mi je z mirnim in prijaznim glasom dejal:

»Otrok moj, ti si vedno pri meni in vse moje je tvoje. Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, bil je izgubljen in je najden.«

Sedaj sem, nekoliko plašno, a kar se da mirno in spoštljivo, vprašal očeta:

»Glej oče, ta tvoj sin je vendar zapravil veliko imetja, ki je bilo tvoje, njegovo življenje tam zunaj, v velikem svetu, ni bilo ravno zglodno, sedaj pa ga je domov očitno prignala lakota.«

»Glej, otrok moj, res je. A ta moj sin je tudi tvoj brat, je tvoja in moja kri. Prav imaš, zapravil je imetje in

»... On je naš mir, on, ki je iz obeh napravil eno, s tem da je podiril steno pregrade ...« (Ef 2,14).

res ni živel zgledno, toda ko sem mu šel naproti, je padel pred menoj na kolena, z obrazom v prah in mi dejal: »Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.« Rekel je najprej, da je grešil zoper nebo, priznal je svojo krivdo tudi pred Bogom, ne samo pred menoj, in to najprej pred Bogom in šele nato pred menoj. In Bog mu je očitno to krivdo odpustil, saj ga je, skesanega, pripeljal nazaj domov, kako mu ne bi odpustil jaz, ki sem neskončno manjši od Boga. Zato, sin moj, mislim, da je prav, da mu odpustiš tudi ti, četudi te morda ne bo prosil odpuščanja, tako kot je mene.«

Oče je imel prav, to sem nekako nerad priznal. Stopil sem v hišo. Takoj, ko me je brat zagledal, je stopil k meni. Sam ga skoraj ne bi spoznal. Bil je upadel, mršav, obleka je kar visela na njem, a oči so bile njegove, tiste lepe, zeleno modre oči so me prijazno pozdravile.

Ponižno se je sklonil pred menoj, solze so se zasvetile v teh lepih očeh. Rekel mi je:

»Brat moj, vem, da sem grešil, prizadel sem tudi tebe. Očeta sem prosil, naj mi odpusti in me sprejme kot svojega najemnika, pa me ni hotel niti poslušati in me je sprejel nazaj kot sina. Prosim te, če moreš, mi odpusti še ti, tudi tebi bi z veseljem služil kot najemnik, a sedaj te prosim, odpusti mi in sprejmi me nazaj za svojega brata.«

Kako mu ne bi odpustil, padla sva si v objem in oba zajokala. Vsi gostje in vsi služabniki so veselo zavriskali in gostija se je sedaj še dodatno razživela. Oče je prišel k meni, sedel poleg mene in mi poltiho začel govoriti:

»Sin moj, danes je za mene naj-srečnejši dan v življenju. Verjetno si opazil, da me je odhod tvojega brata napravil nesrečnega, tako da sem pozabil tudi na tvoj rojstni dan. Vsak dan sem gledal v daljavo in upal sem, da se nekega dne

vrne domov. Kozlička, ki si si ga ti želel, sem daroval Bogu za njegovo vrnitev. Tebe, dragi moj sin, sem, priznam, kar malo zanemaril, pa vendar si mi ves čas zvesto služil. Tvoj brat je bil izgubljen in je sedaj najden. Tudi tebe bi lahko izgubil in tako si tudi ti sedaj na neki način najden.«

Sedaj sem tudi jaz ponovno imel solzne oči, ko sem rekel očetu:

»Prav imaš, oče. Veš, tudi jaz sem razmišljal o odhodu, pa te nisem hotel prizadeti, tudi jaz sem si želel svobode širnega sveta, pa mi je neki notranji glas šepetal, da sem svoboden, da mi nič ne manjka, da se lahko svobodno določim tudi za to, da ostanem doma in ti še naprej zvesto služim.«

Oče je vstal in potrkal po čaši vina, da so vsi potihnili. Njegov blagi glas je zvenel jasno in razločno, ko je spregovoril:

»Hvala vsem, ki ste prišli k meni, da se skupaj poveselimo, ker se je vrnil moj izgubljeni sin. V zahvalo bom Bogu tudi jutri daroval kozliča. Vse pa vas povabim na gostijo tudi jutri, ko bomo praznovali še enkrat. Skoraj sem izgubil tudi starejšega sina, čeprav je bil ta ves čas ob meni doma. Sedaj sem našel tudi njega, zato se bomo jutri še enkrat poveselili.«

Sledilo je bučno vriskanje, z očetom pa sva si padla v objem in zajokala na ramenu drug drugega.

»Sin moj dragi, povabi za jutri vse svoje prijatelje!«

Tedaj se nama je v objemu pridružil še moj najboljši prijatelj, ponovno najdeni brat.

Božja ljubezen napr. v janturcu za brate

ZANIMA ME ...

Marijan Peklaj

VPRAŠANJE SE GLASI: »ZAKAJ SO DAROVALI ŽRTVENO JAGNJE? KAJ TO POMENI?«

Zdi se mi, da sem prav razumel spraševalca, da bi rad kaj več izvedel o smislu tako imenovanega darovanja ali žrtvovanja živali v Svetem pismu, posebej o jagnjetu v tej zvezi. Sam pa bom dodal odgovor na vprašanje, kaj pomeni, če je obtožen in nato obsojen kak direktor ali predsednik uprave podjetja, v časopisih pa beremo, da so krivi (še) drugi, obsojeni je pač »žrtveno jagnje«.

1. Bogovom so ljudje od nekdaj darovali kaj, kar se jim je zdelo slastno, npr. pečenko. S tem so hoteli bogove, ki so bili včasih prav slabe volje, pomiriti, da bi jim bili bolj naklonjeni in se ne bi toliko jezili in jih kaznovali. Ljudje so darovali dar od tega, kar so sami pridelali ali priredili. Darovali torej niso le ljudi in živali, ampak tudi poljske pridelke. S tem dejanjem so tudi sporočali, posebno v enoboštvu, kakršna je bila izraelska vera, da se zavedajo in priznavajo, da je vse, kar imajo in od česar živijo, od Boga. Z darovanjem najboljših pridelkov in najlepše živine so Bogu priznavali, da so od njega odvisni

in so mu za vse, kar imajo, tudi iskreno hvaležni. Na stopnji civilizacije, ki jo srečamo na začetku Svetega pisma, tako se zdi, so ljudje že razumeli, da Bog ni tako človeški, da bi prišel in »pohrustal« vse, kar so mu pripravili. Pomembno je postalo, da uničijo tisto, kar bi njim samim prav prišlo. Zato je bilo darovanje s sežigom darov še posebno prikladno. Daritvi bratov Kajna in Abela (1 Mz 4,3–4) si navadno predstavljamo kot žgalni daritvi, čeprav tega niti ni v besedilu, ogenj in dim sta se pojavila v ilustracijah. Iz Stare zaveze tudi izvemo, kako pomembno je bilo, da je bila žrtvena žival »brez madeža« oz. »neopo-

Križev pot je na Salomonovih otokih priljubljena pobožnost.

rečna«, ni smela biti pohabljena, torej taka, ki bi se ji lastnik z lahkoto odpovedal (prim. Mal 1,13).

Poleg te daritve (žrtve) v obliki uničenja z ognjem se je ohranila tudi oblika, pri kateri so darovalci izbrano žival zaklali, potem pa spekli ali skuhali vse užitne dele in to slovesno pojedli. Vse to so opravili po strogo določenih pravilih; daritveni obed so razlikovali od navadnega. Najbolj znana tovrstna žrtev je daritev pashalnega ali velikonočnega jagnjeta (2 Mz 12,1-11). Veroslovci ugotavljajo, da je bilo nekaj jagnje, posebno prvopovrženi mladič ovce, v sredozemskih kulturah, kamor spada tudi svetopisemska, simbol pomladi, zmagoslavnega novega življenja. Velikonočno jagnje ima v Stari in Novi zavezi pomen praznovanja, veselja in hvaležnosti Bogu, da so bili Izraelci rešeni iz egiptovske »hiše sužnosti«.

Ko Nova zaveza govori o Jezusu Kristusu kot jagnjetu, moramo najprej pomisliti na ta pomen; medtem ko tisto jagnje, s katerim se praznuje izhod iz Egipta, ni ničesar prispevalo k tej osvoboditvi, je Jezus kot »Jagnje Božje« s svojo žrtvijo » naredil« osvoboditev iz greha in smrti in odprl pot proti »obljubljeni deželi«, nebeški domovini. In to za vse ljudi, ne le za Izraelce. V Mojzesovi postavi so živali za pravne daritve in daritve zadoščevanja (za greh, krivdo) prej junci, ovni in kozli kot jagnjeta. A pri podobi Jezusa kot Jagnjeta brez dvoma igra vlogo tudi lik trpečega »Gospodovega služabnika« iz Izaijeve knjige. Pri opisu trpina, ki sprejema mučenje in smrt namesto grešnikov, sam pa je nedolžen, prerok zapiše: »Bil je mučen, a se je uklonil in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol ...« (Iz 53,7). Tako ima Božje Jagnje tudi pomen zadostilne žrtve,

»ki odvzema greh sveta« (Jn 1,29) in s tem odrešuje.

2. »Žrtveno jagnje« kot izraz v svetnem okolju pomeni, da so drugi naprtili grehe večjega števila ljudi enemu. Ta naj bo za vse kaznovan, drugi krivci pa so s tem rešeni. S tem ni rečeno, da je sam brez krivde, a je edini, ki je umažan pred javnostjo in nosi posledice kriminala vseh udeleženi. Krivica ali poenostavljena rešitev problema? Nekaj podobnega pomeni izraz »grešni kozel«. Če poznamo besedilo 3 Mz 16, vemo, da sta tam pomembna dva kozla, a le eden od njiju je zaklan oz. žrtvo-

van. To je »kozel daritve za greh«. Drugi kozel pa ostane živ, Aron mu položi roke na glavo in »nad njim prizna vse krivde in hudodelstva Izraelovih sinov, vse njihove grehe in jih naloži kozlu na glavo« (3 Mz 16,21). Potem Aron pošlje tega živega kozla v nerodovitno puščavo in s tem simbolično odstrani grehe od ljudstva. Zato včasih govorimo o »grešnem kozlu«, kar pomeni, da nekrivemu naprtijo prekrške in zločine, ki so jih zagrešili drugi. Besedni zvezi »žrtveno jagnje« in »grešni kozel« imata torej podoben preneseni pomen, a v Svetem pismu le prvi pomeni žrtveno žival.

Hvali, Sion, Rešenika,
nam pastirja in vodnika
s himnami in pesmimi.

Pri večerji v živi veri
bil je trumi dvanajsteri
zbranih bratov izroččen.

Nov je Kralj pri tem obredu
novo jagnje v novem redu
mesto starega nam dal.

Ne deli se Božje Jagnje,
ne spreminja njega stanje,
le deli se, kar je vnanje,
notranjega znamenje.

Se v podobah označuje:
ko sin Izak se žrtvuje,
jagnje praznično daruje,
mana daje prednikom.

Ti, pastir, nas s kruhom hrani,
ti nam, Jezus, stoj ob strani,
ti nas pasi, ti nas brani,
ti nam daj med nebeščani
mesto v večnih radostih.

*(Iz pesmi slednice na praznik svetega
Rešnjega telesa in svete Rešnje krvi)*

Praznovanje velikonočne vigilije močno nagovarja vernike

(Salomonovi otoki)